

"EDINOST"
izhaja po trikrat na tedon v tistih izdanjih ob **torklin, četrtek in sobotah**. Zujutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obujno izdanje stane:**
za jeden mesec f. 1.-40, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca 60 4.—
za pol leta 100 8.—
za vse leto 100 10.—
Na narodno brzo podeljene narodnine so
rajemne oskrbe.

Pozamidre številke so dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 avč.,
v Gorici po 20 avč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 20 avč., v Gorici 4 avč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas se računa po tarifu v petitu; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostор, kolikor obsegava navadnih vrstic.
Poslana osmrtnica in javne zahvale, da-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbji.

Vsi dopisi naj se pošljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovanova se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacija in oglase spre-
jema **Upravnštvo** ulica Caserma 13.
Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Dobili so odgovor.

Gospoda italijanske drž. poslanca iz Istra se le redkokadaj oglašata v sbornici na Dunaju. Čemu tudi? V národnem pogledu načim Italijanom ni treba točiti, kajti imajo vse, kar-koli si more početi svoboden državljan v svobodni državi. Ne samo jednako praven je italijanski živelj na Primorskem, ampak v njegovih rokah je nadmoč v vsem pogledu. Italijanski jesik gospoduje po Bolah in uradih, v javnem in političkem življenju. Oni, ki so v manjini, imajo ljudskih bol v obilju in srednjih bolj doz potrebo. Mi, ki smo v večini, nimamo ni zadostnega števila ljudskih bol, o načilih srednjih bolj pa govorimo le tedaj, kadar prosimo za njo. Na tisoče je po Istri za šolo godnih hrvatskih in slovenskih otrok, ki nam rasejo brez pouka, a to ne morda zato, ker ljudstvo ne želi pouka, ampak zato, ker izvestni italijanski krogci hočejo takó, da ostane naše ljudstvo v nevednosti in temi, Seveda: nevedno ljudstvo se daje slepit in mamiti; sanemarjeno ljudstvo ne more presojati kdo mu hoče dobro in kdo slabo, kdo mu je prijatelj, kdo sovražnik.

Isto ugodnost, ali bolje rečeno, predmet učiva italijanski jesik — da ne govorimo o avtonomnih deželnih uradih — pri vseh cesarskih uradih, tako, da se je pred njim morala skoraj popolnoma umakniti tudi nemščina. Pri načilih sodiščih je italijančina tudi notranji poslovni jesik. Sodišča si dopisujejo italijanski, obtožnice se sestavljajo — tudi za slovensko obtoženec! — le v italijanskem jesiku, državni pravniki pledirajo dosledno le v italijanskem jesiku, porotne razprave se vrže v istem jesiku in celo pri disto slovenskih ali hrvatskih sodiščih morajo imeti tudi slovensko sestavljajoči zapisniki italijansko "glavo" in italijanski zaključek kot znak prednosti italijanskega jesika.

Mi nečemo danes kritikovati teh odnosov, ampak konstatujemo le fakta.

Isto prednost učiva italijanski jesik pri političkih oblastih, vsaj kolikor se dostaja občevanja s strankami in dopisovanja občinam. Dokler dopisuje občina italijanski, odgovarja jej okrajno glavarstvo italijanski, kakor hitro jame dopisovati slovenski ali hrvatski, odgovarja jej glavarstvo — nemški. Nečemo trditi, da ne bi bilo tu pa tam častnih izjem, ali navadno je tako, kakor smo opisali tu.

In kaj naj rečemo o veljavi italijanskega življa v političkem življenju? Nič ne rečemo, saj o tem govore dovelj glasno zapisniki deželnih zborov v Trstu in v Poredu. Z jedno besedo je povedano: oni imajo v rokah — vse, vse; oni imajo v rokah suknjo in škarje in krojico nam Slovanom hlače, kakor je

njim drago. Da so nam te hlače prekratke in preoske od zgornjih in od zdolaj in na vse strani, zato že skrbi ta ljubezenjiva italijanska gospoda.

In tudi materialne in gospodarske potrebe ne silijo italijanskih poslancev italskih, da bi se pogosto oglašali v poslanski sbornici. Dežela je sicer tako sanemarjena v gospodarskem pogledu, kakor menda nobena druga pokrajina v državi; za gospodarski pouk se res ni storilo dosedaj ničesar; javna občina po velikem delu Istra se nahaja rok na najnižji stopnji razvitev; ali kaj dé to? Gospodji ob morski obali in pomestecih se dobro godi, vse drugo pa so s'ciavi! Kdo bi se noki odčifral za tako podrejeno plome! Da le plačujejo točno dolžne davke in dokide! A videti bi hoteli čudaka, kateri bi govoril ljudstvu o dolžnosti dežela do svojih sanemarjenih krajev! Precej ga učigajoško kot puntaria in — panslavističkega agenta.

To vse so notoričke istine, poznane vsemu svetu. A človek bi menil torej, da so nači Italijani od srca hvaleni vladi, ki jim je pripredila tako mehko posteljo. Kaj še! G. posl. Bartoli je s svojim govorom v seji poslanske sbornice poučil vsakogar, da ni tako. Prebravši g. Bartolija govor so se nekateri krohotali, drugi pa so se jesili, a mi? . . . mi se nismo ne smejali, ne jesili, pač pa smo strmeli. A nismo strmeli na trditvah g. poslancev — ko smo že tako prijavjeni italijanskemu resnicoljubju — ampak strmeli smo na njega pogumu, da si je upal s takimi trditvami na dan na toll odličnem mestu. Treba res — kako bi rekli? — "ženske" poguma, ako si upa poslane v taki izbrani družbi na dan s trditvami, proti katerim govere notoričke istine. "Mi občudujemo ta 'pogum' g. posl. Bartolija, ali zavidamo ga ne na tej čestnosti!" Več po svojem ukusu.

(Konec prih.)

DOPISI.

IZ ŠOŽANE 17. maja 1894. [Izv. dop.]
Kakor se mi poroča, načel je moj zadnji dopis mnogo zanimanja in tudi željo sem čula, da nadaljujem.

Rokla sem zadnjič, da ne bi bilo težko ustanoviti gospodarsko društvo v varstvo načnih deželic. Društvo naj bi se ustanovilo n. pr. v Trstu, po deželi pa naj bi imelo svoje podružnice. Najelo naj bi stanovanje, v katerem bi našle zaščitna služkinje, ki so brez dela, da ne pridejo v roke brezvestnim ženskam. Odškodnina za hrano in druge potrebuje naj bi bila kolikor mogoče niska. Dokler mogoče, naj bi plačevala dekljice

konji brata Jakob in Blaž Pogledić iz Kuriščeve. Ko uze Blaž podbana, zamakne z roko in celo četa zaklječe „Vivat Ambrosius!“ Potem pridržja Blaž do Ambroževega voza in reče, poklonivši se:

— Egregie Domine! Vse je dobro! Vaši smo! Jutri nam ban dá račun.

Ambrož se zahvali, a Blaž se povrne k svoji četi, rekoč, da se hotó njega ljude ře odpotiti v bližnji vasi, predno pojde do řeči Savo.

Ko dospo podban v Zagreb, gre naravnost v hišo gospoda Konjkega pri Kamenitih Vratih. Onda dobi za mizo zbrano celo društvo, naprej gospodinjo Anko, gospo Uršulo in nje troje zetov.

Vsi planejo hkratu pokonci, da pozdravijo podbana.

— Hvaljen Jezus! reče Ambrož; kakor vidim, si brusite jezik za jutri! In celo ženske, ki nimajo glasu v zboru. Kaj noge? Ali ste prešteli naše glasove?

— Saj gospoda že dva dni ne delajo

sproti; sicer pa posneje — po telko na mesec — kadár stopijo zopet v službo.

Društvo bi bilo tudi skrbeti: a) da pridejo dekljice v dobre, poštene hiše; b) ones pa, ki so že pravno pokvarjene, da se odpšijo v domovino, kjer bi jim bilo pre-skrbeti primerno službo, da se zopet poboljšajo.

Korist društva bi bila velikanska: starše bi obvarovalo žalosti in sramote, občine pa stroškov.

V pravila bi bilo vprejeti določbo, da morata toliko gospodar kolikor služkinja vplačati neko sveto ob ustropu, v društveno blagajno. Ta denar naj bi se vporabil za bolehone služkinje.

Društvo naj bi imelo možke in ženske člane, ves posel pa naj bi opravljale usmiljene Slovenke. Vem, da se naše Slovenke ne odtegnejo temu poslu, kajti to je pač najčlovekoljubnejše in najplemenitije delo: stredi bolnikom in skrbeti za zapuščene dekljice, jih poučevati in nadzorovati.

Društvo naj bi nosilo ime sv. Nikolaja, zaščitnika ženske mladine. Znano je, kako je sv. Nikolaj izvedel, kako je neki obubožan trgovec priganjal svoje tri krasne hčere, naj bi se udale sramotnemu življenju. To izvedeli poda se škof po noči pred trgovčevi hišo, da vrže skozi odprtlo okno molino napolnjeno z slati. Tako je rešil nedolžno devico in skrbel tudi nadalje, da so postale poštene zakonske žene.

Od todi prihaja, da otroci na god sv. Nikolaja nastavljajo posode.

Prepričana sem, da vsaka mati rada žrtvuje, kar more, da preskrbi svojo hčerkko; in tudi služkinja ne bode gledala na mejhno avtočoo, ako ve, da je to v njeno korist.

Odbor naj bi deloval sporazumno s starši in častito duhovčino, ker le ta pozna najbolje vse ovčice svoje župnije. In ne dromim, da ne bi društvo vprejelo, saj bi mu bil namen toli plemenit in vvišen.

Če le mogoče, naj bi imelo društvo tudi svoje glasilo, katero naj bi skrbelo za pošteno žensko vrago. To treba, kajti ženska vrago je drugača neko možka. List bi šril izobražbo med ženskami. To želimo, a ne iz nedimernosti, kajti le neveden človek je nedimern. Tudi v gospodinjstvu bi se počivalo po tej poti. Razumno gospodinjstvo je pa neizogibno potrebno v sedanji dobi. Sedanji vek zahteva varčnosti na vse strani, ako hočemo izhajati.

Zalostno je zares, da se tako malo skrbijo za žensko vrago, ko jo vendar žena temelj družbi. Zato pa vidimo, kako propadajo društve in ženjimi človeštvo.

Za vsako stroko imajo možki posebna glasila, da se vežbajo v svojem poklicu, le

druzega, reče Anka Konjska; ej da sem jaz možki!

— Kako stojimo? vpraša Ambrož in sede na visok stol.

— Dobro, oče! odgovori veselo Stepk; Turopoljce je pridobil gospod Vurnovič, oni imajo vedno glasov.

— Spectabilis dominel odgovori Konjski; dasi se nádejem, da bo vedina naša, vas prosim, da ne greste jutri v zbor. Mi bomo za vas govorili.

Društvo osupne, podban pa plato kvíšku in vpraša začuhen:

— Zakaj?

— Govorilo se bo o vas, odgovori Konjski plaho, prosim vas ne idite.

— Ali si zblaznel, avak, zaklječe Stepk razjarjen in udari s pestjo ob mizo, nam tega nisi povedal. Tem ničvrednežem treba sneti krinko raz obraz.

— A zakaj more ban v zbor? Mar ni on začetnik sile? pravi Uršula živahn.

(Dalje prih.)

ženska naj bi tičala vedno v nevednosti. Vsakdo zajemlje duševno hrano, kakoršno potrebuje, le ženski se odroka taka hrana.

Je li potem čudno, da marsikaka ženska krene na krivo pot, hoteč slediti moža in hoteč dočakati temu poslednjemu, da ženske niso take, kakoršne jih slikajo? Kako greše oni, ki propovedujejo v jednom, da se ženska ne more popeti na višjo stopnjo izobražbe, ker jo ne dostaže razuma! Le tako izvajanje je krivo, ako tu pa tam kaka ženska prekorača svoje meje! Dotični učenjaki naj le počivijo, kar so zakrivili so svojim izvajanjem! Izvajanja na stran — in hrane nam dajte, točno duševne hrane!

Me same vemo dobro, da nam je Bog prisidel drugačen delokrog. In me se rade pokorimo božjim zakonom, samo izvajati, in žaliti nas nikar. Z drugo strani pa vemo dobro, da tudi me lahko koristimo v svojem delokrogu, včasih morda celo več, nego kak učenjak. Ali tudi žena more koristiti družini in narodu tem več, čim bolj je izobražena.

Ker pa vsem, da je le redka žena med nami, katera je kronila na krivo pot pogubne "emanicipacije", prepričana sem, da imamo dokaj plemenitih žens, katero se bodo rade žrtvovale na korist ubozih zapuščenih dekljic.

Sleherno počeno ženo mora boleti srečo, ko vidi, da se nam kvari naša ženska mladina. Taka žena pomaga rada po svoji moči, dobro vedeč, da je mnogokrat le stiska in běda kriva, da žensko — padejo.

Rojakinje! Ne sramujmo se svojih slovenskih sestrice, da tudi so ubožne, saj ni njih krivda, da si morejo služiti vsakdanji kruhu. Naša dolžnost je, da jim lajčamo trud in trpljenje, da jih varujemo in branimo pred pohotnostjo duševnih propalje, katerih žrtva je bilo že na tisoč način dekljic! Te nečrncice so izgubljene za nas, izgubljene za nebesa, ker ni bilo nikogar, ki bi jih bil branil.

Drage Slovenke, ali naj še nadalje mirno gledamo tako prizore? Nikakor ne!

Ni samo oni junak, ki z orožjem v roki brani domovino; marveč je junak tudi oni, ki brani nedolžnost in se vstavlja krivici, lajča trpljenje svojemu bližnjemu in ga tolazi v britkostih in tekavah.

Tako junakinje bodimo me Slovenke! Kakor levine se moramo boriti za svoje sestre — nijedno žrtvo več naj nam ne odnesi sovražnik. Čuvajmo zaklade, katero je Stvarnik položil v naša srca — zaklade našega ženskega spola, našega početja!

A tudi do vas, slovenski možje, se obravčamo z prizno, da nas podpirate se sveti in dejani! Znano vam je, da nam ne dostaže poguma in izkušenj. Trebamno toroje vaše potomci. Žena sama za-se je žibka, a opta na trdne opore se popne kvíšku. Pomoc v varstvo zapuščeni ženski mladini — tako budi geslo nam vsem!

Slednji ne morem zatajiti želje, da bi se tudi drugi slovenski listi bavili s tem važnim vprašanjem.

Rodoljubka.

Političke vesti.

Državni zbor. (Poslanska sbornica.) Nadaljujoč svojo sejo z dne 31. m. m. razpravljala je poslanska sbornica o vladni predlogi, glede onih lokalnih železnic, katero naj bi se zgradile v letu 1894. Med raspravo je opozoril posl. Klun na progo Kranj-Tržič, katera črta je bistven del železnic cez Ljubljajo, katera naj bi po krajši poti spajala Trst z notranjimi deželami. Gosp. minister grof Wurmbrand je razviral ob tej priliki svoj program, naglašajoč posebno, da so naše železnice predvsoj zidale ter da bilo potreba, da dežele osnujejo deželne železniške urade.

PODLISTEK.

56

Kmetiški upor.

Slovenska poseta Žestajnega roka.

— Spisal Avgust

Posl. Bartoli se je potesal za lokalno železnično na oski tir Trst-Poreč-Kanfanar. — Posl. Vožnjak predlaga v posebni resolucijski železnično, katera naj bi vezala železnično Kamnik-Ljubljana z železnično Celje-Velenje. — Posl. Burgstaller, Stalitz in tovarši stavijo predlog, da je vlogo poznati — ker so dotične predpriprave že dovršene — naj prihodnje jeseni predloži predlog v "osiguranje železničke zveze med Trstom in v ostanjimi deželami in sicer žež Ture.

V seji dn. 1. junija odgovoril je poljedelski minister grof Falkenhayn na neko interpelacijo posl. Bordića in tovaršev radi nevarnosti po trtni uši. Minister je zatrjal, da ob veji italijanski obali adrianskega morja ni bilo do konca leta 1893. nujednega služaja trtni uši. Sicer pa se je ukronilo kar je mogoče, da bi se trtna uša ne razširila v Dalmacijo.

Na to se je vsprijel predlog proračunskega, odseka s katerim se vlada pozivlja temeljito poizvedovati, ali je res nastala beda med prebivalstvom onih krajev, kjer je pada ta. V tem poslednjem slučaju je jo nemudoma ukreniti potrebno v olajšanje bēde, eventualno zahtevati potrebne kredite. Predlog se je vsprijel. — Zatem se je pričela rasprava o predlogu posl. Rusta glede odnosov v rudnikih na Severu.

Kriza na Ogrskem. Wekerle je padel — ta novica se je razširila včeraj popoludne bliekom po vsem političkem svetu. Ves krščanski svet, v kolikor mu je že do verskih načel in javne morale, posdravil je gotovo inkrenim veseljem padev tega ministerstva, kajti s Wekerlejevim kabinetom poraženo je tudi ono štovstvo, katero je v svoji prebitnosti hotelo terorisovati na vgoraj in na vse strani. Kakor smo slutili, krona ni hotela privoliti v zahtevo ministerstva, da bi ona s imenovanjem novih članov v magnatsko zboru pripomogla vladu do zmage. Iz tega je sklepali, da se najvišji krogi dobro zavedajo nevarnosti, preteči po civilni poroki. Ker je ban hrvatski grof Khuen-Hédervary prejel nalog sestaviti ministerstvo, in mu je torej zapustiti prestolnico Hrvatske, utegnjejo ti dogodki vplivati na odnosove v narodu hrvatskem. Bog dal, da v dobrem smislu.

Kriza v Bolgariji. Včeraj so se v Sredcu ponavljale demonstracije proti Stambulovem. Napisali onih ulic, ki nosijo ime Stambulovo, je množica ubila z zida. Redarji so streljali. Princ je izdal proglaš. v katerem pozivlja ljudstvo, da se pomiri. Lepi dokazi so to veliko "priljubljenosti", o kateri so vedno pisarili štovski listi. Lagali so, kakor kažejo vedno.

Različne vesti.

"Tržaška posojilnica in hranilnica, registrirana zadruga z omejenim porečtvom", je imela meseca maja t. l. gld. 22.390/86 novčnega prometa. Dohodki so značili gld. 11.203/86, troški pa gld. 11.187/00. Zopet je povdarjati, da ta mudi naš zavod prav lepo napreduje. Posebno se množiče tudi hranilne uloge, kar je pa najboljši dokaz, da si pridobiva ta zavod vedno več zaupanja, katerega je tudi povsem vreden.

To treba naglašati nekaterim našim prvakom, katerim niso hoteli nikakor verjeti v obstanek našega lastnega denarnega zavoda v Trstu in katerim se še niso odprle odi v tem obziru! Pričeti je treba vendar le enkrat in trdno voljo in marljivostjo se da že nekaj doseči na svetu!

Med nami je namreč navadno nekaj takih, katerim ugaja le kritikovati in nekako "zbudati" uprav one, katerim je mari do resnega dela — medtem ko sami ne poznajo "človeškega truda".

Gledate, "Tržaške posojilnice in hranilnice" smo se reči mirnim srcem, da ista krepko provicti, le žal, da se ni ustanovila vsaj pred 20. leti. — Urad tega našega denarnega zavoda je v ulici Molino Piccolo št. 1, I. nadstropje.

Občni zbor "Tržaškega Sokola" se je vrnil minolo soboto ob zadostni udeležbi članov. Starosta dr. Gustav Gregorin je posdravil v lepem govoru zbrane člane zaklicavši bratom Sokolom pisanec "Na zdar!" Zaključiši svoj nagovor povabil je brata tajnika Miroslava Pretnarja, da prečita svoje poročilo, in katerega je razvidno, da je društvo tudi v minolem letu lepo delovalo, kolikor so mu dopuščale skrajno neugodne

razmere. Tajaikovo poročilo je bilo tako lepo in zanimivo sestavljeno, da se jo čel le glas pohvale, na čelu pa so mu bili prekrasni stih:

"Nad nami se sestava vije,
Pod njo pa naj prisega vsak,
Dokler srce nam v prsih bije,
Za dom bo Sokol stal juuak."

Poročilo omenja Sokolske zvezze, pripoveduje kako so se vrstile društvene veselice in izleti in slednjic se spominja glavnega smotra našega društva — telovadbe. Telovadilo se je sicer jako pridno in vtrajno — vsa čast telovadcem in njih učitelju, g. Nechronyju! —, toda število telovadcev je premajhno v primeri z vkljupnim številom članov. Na tem nedostatu je pa kolikor toliko kriva prevelika oddaljenost sedanja telovadnice in bodičemu odboru bode dolžnost skrbeti za primernjejo telovadnico. — Opisujem zaprake, s katerimi se je bilo boriti radi izleta v Plavje, naglaša poročilo, da je odbor "Sokola" s svojo odločnostjo tem povodom dosegel vsaj to, da slavno c. kr. policijsko ravnatljstvo sedaj vsem slovenskim društvom dopisuje slovenski. To je zasluga odbora "Sokolovega".

V minolem letu se je osnoval pod okriljem "Sokola" bicikliški klub, tako, da ima društvo sedaj tri klube: tamburaški, dramatični in bicikliški. Isrekši prisreno zahvalo voditelju tamburašev, bratu dru. Josipu Abramu in učitelju telovadbe, bratu Ljubomiru Nechronyju na njiju požrtvovalnem delovanju skleplo poročilo:

"S tem, dragi bratje, prelepteli smo 12. leta obstanka tega društva in čuli ste o njega delovanju. Da, tudi v minolem letu je bilo našemu "Sokolu" pretrpeti marsikaj britkega in žaljivega, da-si neopravljeno. Toda on prezira vse, ker steje se med prva slovenska in v pravem Slovenstvu najbolj priljubljena društva. On ne poza stanovske razlike in bratje smo vse, ki v bratski slogi in ljubavi izvravljemo dolžnosti Sokolske. "Tržaški Sokol" stopa dosledno in odločno naprej po predpisanim potu in na podlagi prave narodnosti, ne osiraje se ne na desno, ne na levo, da doseže smoter, katerega nosi in mora nositi sleharni pravi rodoljub v svojem srcu. Zavrhujem svoje poročilo, kličem vam, mili bratje "Sokoli", še jedenkrat: na delo! Oklejimo se staro ljubesnijo našega društva, dejmo, da se razširi in razvije na čast in v ponos Slovanstva v Trstu, da enkrat:

"Teoj bode venec zmage nekravare,

Bog živi "Sokol" te! Naprej zastave slave!"

Na predlog brata Matka Mandiča so bili v novi odbor izvoljeni s vkljukom: starosta: brat dr. Gustav Gregorin; odborniki: bratje Makao Cotič, Miroslav Pretner, Zmagoslav Stepančič, And. Kalan, Julij Mikota, Josip Kocjančič, Tugomir Pretnar, Radoslav Pretnar. Namestniki: Jos. Bubnič, Jos. Krmpotič in Fran Zelež. Pregledovalci računov: bratje Vekoslav Grebenec, Zmagoslav Klinar in Miha Vesel.

V prvi seji se je odbor konstituiral na stopno: podstarosta: brat Makao Cotič, tajnik: brat Miroslav Pretner, blagajnik: brat Zmagoslav Stepančič in nadzornik telovadnice: brat Radoslav Pretnar.

Zahvaliljši se na zopet iskanem zaupanju, pozval je starosta dr. Gustav Gregorin navzočo Sokole, da ostanejo svestni naši sokolski ideji. Živi, rasti in razvijtej se naš "Tržaški Sokol"!

Navzoči Sokoli so se odzvali besedam brata starosta iskrenimi "Na zdar"-kliji!

Občni zbor "Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico" se sedežem v Trstu bodo v nedeljo dne 17. junija t. l. — Do tedaj naj poskrbe naši rodoljubi, da se vpiše lepo število udov. Razlagajo naj našemu ljudstvu velevalen pomen te družbe ter koristi, katere bodo izvrali udje od iste. Kraj in pričetek občnega zabora se naznani ob pravem času v "Edinosti". — Na noge toraj in skrbimo, da bode prvi občni zbor te prevažne naše drušbe prav mnogobrojno obiskan po njenih udih!

Nasi okrajni načelniki. Pod tem naslovom se nam piše in spodnje okolice:

Kolikokrat smo že omenjali v "Edinosti", kako može pošilja naša mestna oblast v okolico kot okrajne načelnike (političke zastopnike). Mnogo se je že govorilo o Barkovijanskem načelniku, dokaj pa tudi o Proseškem. Ta poslednji pa je — kakor se mi

poroča iz najverndostojnejše strani — ravno minule dni pokazal svojo posebno sposobnost za posel načelnika.

Dne 20. m. m. umrla je namreč na Proseku neka krčmarica, katere truplo so zveder "varovali" po starem, a ne ravno uglednem običaju okoličanskem. Ne uglednem, smo rekli, kajti k takemu "varovanju" prihajajo češči tudi pijani ljudje. — Omenjenega dne — že precej pozno — je prišel k "varovanju" tudi Proseški načelnik. Ker mu je menda posebno ugajala sbrana družba, dal si je prinesti harmonij, na katerem je aviral skoro do jutra, drugi uvažoči pa so peli.

Ali ni to ljubesniv okrajni načelnik? Ali pa ni morda prikrojen po vzoru iz desole, po kateri se cedi, ne, se kuha — polenta!

Vabilo na odborovo skupščino "Slovenske Matice", katera bodo v sredo dne 13. junija t. l. ob pol šestih popoldne v društvenih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrdilo zapisnikov o XCIX. odborovi seji ſin o XXIX. občnem zboru. 2. Nasnanila predsedništva. 3. Volitev predsednika, I. in II. podpredsednika, blagajnika, ključarjev in osekov. 4. Poročilo tajnikova. 5. Posamezno.

Od sv. Križa Vipavskega nam pišejo: Vedno smo se nadejali, da kdo spregovori pametno besedo o svetokriški "bürger-gardi", da obrne oči občinstva na nje "privilegije". Čakali smo zaman, zato dovolite, gospod urednik, meni malo prostorčka.

Kako pa je to "mesto" svetokriško? To "mesto" je dan danes borna vasica. Nekdaj je bil sv. Križ obidan z močnim sidovjem, a danes je raspadel to sidovje. Tudi "grad", nekdanje bivališče grofov Attems, je danes golo sidovje.

Kakor navadno vsako leto priredila je naša "garda" tudi letos parado na sv. R. Telesa dan, katera se je pa obnesla jako slabo. Zapovedoval je jo nek bivši vojaški desetnik, seveda po — nemški. Mož je prosvršil mnogo veselosti. Med procesijo so streljali med vsakim evangeljem, toda kako netočno: jeden je pošil na komado "fortig!" drugi na "hoch an!" Tudi obledeni so bili "purgari" jako raslično.

Skraini čas bi bil tudi, da se popravi popolnoma raztrgana zastava. Sv. Križ bi se lahko ponašal s svojo "gardo", ako bi imeli vsejedne puške in jednako uniformo, pri taki semešnjavji pa, kakorčina je sedaj, bi bilo bolje, da opustimo svoje privilegije.

Podmiljebrski.

Iz Hrenovske fare se nam piše: V Stranah je umrl te dni 84letni posestnik Jakob Sajovič, vulgo Kovač. Pokojni je bil dober gospodar, pošten narodnjak in bogoljuben mož. Ostavil je ženo in štiri sinove, od katerih trije žive sedaj v Ameriki, a četrti se je nedavno vrnil od tam. starejši sin je oženjen v Ameriki in ima šest otrok, ki žive v veliki bedi. Ta družina bi se rada povrnila v domovino, a nima sredstev za pot. Ali ni to žalostno: doma lepa kmečija v najemu, sinovi pa iščejo po svetu uboštva in nezrebo. Pri vsem tem pa je že mogoče, da bode na vsak način moralni vseti te ljudi občina na svoje ramo, ako se kedaj povrnejo iz tujine. To bodi v novi v svari našim ljudem, posebno kmetom, da naj nikar ne iščejo tujega kruha po drugih krajih sveta, kajti "ljubo je doma, kdor ga ima". To "doma" je vredno zlate. Ob tej priliki bi prosili politične oblasti, naj bi pažniam očesom zasedovalo tiste brezvestne agente, kateri zavljajo ljudi v Ameriko in s tem navadno tudi — nezrebo. Takih žalostnih slučajev bi lahko mnogo naveli iz naše fare in sosednjih krajev.

Tržaško pomorsko zdravilišče odkrilo je včeraj. V letočni sezoni vprejme zdravilišče 110 škrofuloznih otrok iz Tržaške občine, Ljubljane, Dunaja itd. Dunajska občina odpotuje letos 40 otrok, kateri dosegajo v nedeljo poludne s poštnim vlakom v Trst. Francosk list o Hrvatih v Istri. Iz poslednje štev. "Naše Sloga" posnemamo: Glasoviti Pariški list "Journal des Débats" piše o Hrvatih v Istri doslovno: "Ako se na Francoskem govori o Trstu in Istri, misli se naravnno na nekakšne iridentistične revolucionarje in misli se, da vse prebivalci teh avstrijskih pokrajin nastojojo, da se pridružijo sosedu v Jugozapadu (Italiji). To je napotno. Italijanski element ne sestavlja niti

od daleč vsega prebivalstva pokrajine. V notranji Istri je mnogo slovanskih stanovnikov — Hrvatov —, kateri nastojojo po vseglju svojih bratov v Dalmaciji odveti Italijanci to, kar so Italijani vnesli njim. Zgodovina te borbe je sijajno opisana v brošuri, ki jo je v Zagrebu izdal g. Dinko Politeo, glavni urednik "Obsorja", velikega glasila rivendikacije Jugoslovanov. Kdor se zanimal o zamenem narodnostem vprašanju v Avstriji, najde v tem zanimivem delu popolnih in točnih podatkov. — Oddaljenim, kakor smo, nam je težko dostojno opazovati ta zamršena vprašanja. Če pa pomislimo, da se tostran Balkana pripravlja preobraženje velikega dela Evrope, ne moremo ostati gluhi na klicanje teh močnih narodov, ki se borijo proti nasilju selo možne nemške poplave."

Obojeni učitelj. Učitel Schupnig iz Piberka je bil obojen v Celovcu na 3 mesecno težko jedo, ker se je bil lani zagrozil šolskemu nadzorniku drju. Gobancu v Celovcu, da ga ustrelji.

Mesreča v ulici SS. Martiri. V današnjem zjutranjem izdanju objavili smo, kakšno grozno smrt je našla 12 letna Marija Osbel, vratjača se iz šole. Danes doznamo že, da je sklenila "Zadruga javnih postreščkov", da prevzme na se pogrebne stroške za nezrečega otroka. — Dotične štiri postreščke, ki so spremiljali voz, koji je pravaročil grozno nezrečo, izpustili so iz zapora, dokler ne bodo posvani pred sodiščem. Iste so: Miroslav Viskovič, Henrik Brankovič, Anton Nikl in Vincenc Salentano.

Za častnike, padle v Italiji. Po nalogu in na stroške reda Marije Teresije izdelali sti se dve veliki spominski plošči, na katerih so vklesana imena vseh častnikov, ki so padli dne 23. julija 1848. leta v bitkah pri Soni, Madonna del Monte in Sommacampagni, dne 24. julija 1848. pri Salionsi in Sommacampagni, dne 25. julija 1848. pri Oliusu, Sommacampagni, Villafranki in Kustoci, dne 24. junija 1866. pri Oliusu, Campagna Rossa, Mongabbia, Monte Cricol in Monzambanu ter konečno imena onih, ki so padli dne 24. junija 1866. pri Fenile Mongabbia, Jese Fenisone, Monte Vento, Brolinu, Rocca di Palazzolo, Casa Molinari, Cavalcina Gorgo, Monte Molimenti in Torre, Monte Croce, Belvederu, Kustoci in Villafranki. Na prvi plošči je 41 imen padlih častnikov, na drugi 47 imen. Plošči staneti okolo 3000 gld. Obe plošči odposlali so že v Verono, kjer ji bodo dne 24. junija (na oblietnico bitke pri Kustoci) slovesno odkrili v kapeli mrtvjačnice na Belvederju.

Za nezrečega Simona Čopiča se nadalje darovali: gg. Anton Truden 8 gld., A. Podkaj 2 gld. in E. Legat 1 gld. Gosp. Alojzij Domocij je Zagorja je doposal nabranih 10 gld.

Mesreča. Iz Hrenovske fare nam piše: Te dni je šel 76letni dolavec in bivši kmet Filip Tominc vulgo Podboj v gozd na Nanos. Nonadno ga napade tako huda bolest, da je postal mrtev na licu mesta. Nasel ga je neki ovčar, ki je v bližini pasel ovce. Tudi ta mož ima 22letnega sina v Ameriki. Zapustil je starše in kmetijo, da ne vedo jeden za drugega.

Mesreča. 7letnega Milana Umeka, stanujodega v ulici Romagna št. 6 povsil je včeraj popoludne na trgu "delle Poste" nek izvošček. Otroka so odpeljali v bolnišnico, ker si je bit slomil levo roko.

Mesreča na železnični. Na vitemberški državni železnični dogodila se je včeraj med postajima Gingens in Geislingen blizu Stuttgartu, kjer je bila razpočila spona in v tem sunku padla sta kurilec in strojvodja raz stroj. Lokomotiva dirjala se je sedaj brez vodje naprej, dokler po dolgem potu ni trčila ob nek na progi stojedi vlak in skodila iz tira. V tem udarcu je bil jeden železnički služabnik ubit, dva težko in jeden lahko ranjen.

Oprava za odvetnike. Česka odvetniška zbornica predložila je shodu delegatov avstrijskih odvetniških zbornic zahtivo, da se uvede nekaka uniforma za odvetnike. Predloga trdi, da je v protiselovju z jednakopravnostjo obtožbe in obrambe, aki je pri razpravah javni tožitelj (državni pravnik) v uniformi, branitelj pa v preprosti meščanski obliku.

Pogorela predlinica. Iz Prage poročajo, da je včeraj do tal pogorela predlinica bratov Perrutz v Warnsdorfu. Ogenj je navstal v dvorani za prejo in se širil tako naglo, da sta se ravnatelj in predlini vodja zadušila v dimu. Škoda je nad 1/2 milijona gld. V predlinici služilo je nad 200 delavcev.

Slepac v pretepu. Minoli četrtek popoldne prišel je 25letni slepec Nikola Jero, rodom iz Trsta, stanovanec v ulici Majolica hšt. 3, v gostilno „Al papagallo“ v ulici Torrente hšt. 34. Slepca, ki si služi svoj kruh s sviranjem harmonike, spremjal je nek mesarski pomočnik. Oba sta bila popularna pijana, a vendar sta zahtevala liter vina. Videvši njuno stanje, nasvetovala jima je gostilničarka, naj ideta počivat, ker sta pila že več kot dovolj. Na to sta skočila obojega gosti na ubogo goštinčarko in jo obdolovala s pestmi. Na vrišč prihitele je v gostilno stražar Gvardijančič, kateri je skušal z lepimi besedami pomiriti besna pijanca. A da! Lepo je naletel! Mesar je vrgel stražarja ob tla, potem je priskočil do slepca in obojega preteplala siročinega varovalca miru, da je bilo joj. No, stražarju se je vendar posrečilo, da se je rečil svojih napadateljev; potegnil je na to svojo sabljo in udrihal, kamor je padlo. Mesar je v tej bitki junaka odnesel peté, slepec pa je dobil dve lahki rani na glavi in jedno teško rano. Prihitevši drugi stražarji v pomod, obvezali so okrvavljenega slepca ter ga odpeljali na inspektorat v zagati del Moro, od koder so ga odpeljali v bolnišnico. Nadsornik Roth prijavil je stvar policijskemu ravnatelju in povelenjstvu stražarjev.

Sedanjško. 80letni meštar Anton Gabrovic iz Trsta, pristojen v Sežano, obojen je zaradi ponaverjanja na 7 mesecev ječe. Gabrovic je bil lani ponaveril znesek 401 gld. 44 nč., kateri je bil vprvej za prodan les. — Deželno sodišče obsojilo je včeraj kmetijočo Katerino Blažino na 3 tedne strogega zapora zaradi prestopka proti varnosti življenja. Kmetijoča je pustila dan 10. januarja t. l. svojega 10 mesecev starega sinka samega doma, otrok je priplesal — kakor je navadno v takih slučajih — do ognjišča, oblačilce se mu je vneslo in dene umrlo je za opelkljami.

Poholjko. Nocoj našli so stražarji na Acquedotto 18letnega Emila della Mora iz Trsta, pripadajodega v Rim, ko je zri v nebo in obduoval „Rimsko cest“, ker siromak ni imel kje prenočiti. In kruti stražarji odvedli so poetičkega mladenca zaradi brezposelnega klaternja v zapor!

Narodno-gospodarske zadeve.

Potindvajsetletnica banke „Slavija“.

Dne 15. maja t. l. je preteklo pet in dvajset let, kar je bila ustanovljena vsajemno zavarovalna banka „Slavija“ v Pragi. Ker je ta odlični slovenski savod razvijen i po način osmeli, dovoljujemo si posneti nekatere najpoglavitejše podatke iz letnega poročila, katero je izdal upravni odbor imenovane zavarovalnice ob vsejtem nje poslovanju na svetku prvega četrtoletja.

V področje banke „Slavije“ ob nje ustavljeni spadalo je:

I. zavarovanje dohodkov na doživetje,

II. zavarovanje za slučaj smrti in

III. društva vzajemnega podedovanja, katerim se je tokom prvega leta pridružilo še:

IV. zavarovanje soper škode po požaru in

V. zavarovanje soper škode po toči ter četvero drugih oddelkov, kateri pa doslej še ne poslujejo.

Ustanovni zaklad kanke „Slavije“ bil je prvotno določen na gld. 10.000, kateri znesek se je pozneje zvišal na gld. 50.000. — Pojedini ustanovni deleži so značili po gld. 100. — Banka je začela svoje poslovanje, ko je bilo vplačanih gld. 1500. ustanovnine.

Na Slovenskem so takoj s podetka bili naslednji nje ustanovniki: Barbo-Vaksentajnski Josip, grof v Rakovnici; Dr. Bleivois Janez v Ljubljani; Dr. Costa E. H. v Ljubljani; Dr. Čudek Josip v Št. Lenartu; Dr. Dominik Ferdinand v Mariboru; Goljmajer Urban, župnik v Beršecu; Graselli Peter, hišni posestnik, sedež župan v Ljubljani; Hočevar Matija, graščak pod Turjakom; Dr. Išavc Gustav, zdravnik v Št. Juriji; Janič Jakob, trgovec v Žalcu; Knes Slavoljub, c. kr. notar v Št. Lenartu; Kotnik Franjo, tovarnar na Verdu; Krajoar Franjo, župnik v Valturi; Lipold Josip, posestnik v

Mosirji; Lukanc J., okrajski zdravnik v Št. Vidu; Murnik Ivan, urednik „Novic“ v Ljubljani; Dr. Poklukar Josip v Ljubljani; Dr. Repoc Franjo, posestnik v Mariboru; Dr. Razlog Radoslav, odvetnik v Ljubljani; Roblek Franjo, posestnik v Žalcu; Dr. Škubic Franjo v Velenjiju; Šušnik Gaspar, stotnik-auditör v Pulji; Šentek Franjo, posestnik na Vranskem; Škale Pavel, živino-zdravnik v Ljubljani; Šventner Slavoslav, posestnik v Ljubljani; Dr. Tarbauer Ivan, zdravnik v Žalcu; Dr. Tomšan Lovro, odvetnik v Ljubljani in Dr. Vošnjak Josip, zdravnik v Šmarji.

Banka „Slavija“, ki je začela delovati v prvih letih naravnega proroda na Češkem ter se je pozneje razširila i po ostalih pokrajnah naše države, pridobila si je v dobi svojega petindvajsetletnega poslovanja zaupanje in naklojenost ne samo domači meji Čehi, temveč pri vseh avstrijskih Slovanih ter je premagala naposled vse ovire, katere so njej dalali različni njeni nasprotniki. Da se njej je to posredilo, k temu je prišlo največ spremeno nje vodstvo: generalno ravnateljstvo, odnosno upravno svetovalstvo, ki je bilo vedno posorno na ohranjenje zdravega jedra notranje društvene uprave, pri čemur so ga izdatno podpirali vestni uradniki banke in nje goreči sastopanki širokem vse Avstrije. In takó stoji banka „Slavija“ danes na konci potindvajsetletja svojega delovanja na poveču trdnem temelji ter srč s polnim samosupanjem v bodočnost.

Poleg društvene bilancije oddelkov I.—V. značajo vse fondi in rezerve koncem I. 1893 . . . gld. 5,830,306.40 pokojniški fond uradniški . . . 266,185.79 . . . zastopniški . . . 132,265.57

vkup . . . gld. 6,228,755.76

Od teh je naloženih v vrednostnih papirjih, v gotovini v posestvih ter hipotečnih in drugih posojilih . . . gld. 6,000,765.70

Kakó blagotvorno je banka „Slavija“ delovala v mnolih potindvajsetih letih, o tem govori najjasnejše iskaz kapitalov, katere je taista isplačala v tej dobi svojim članom in sicer:

Zavarovancem oddelkov I.—II.:

kapitala na doživetje . . . gld. 151,765.63 . . . slučaj smrti . . . 2,694,445.51 . . . dohodkih . . . 31,653.00 . . . pokojniški . . . 9,635.11

Zavarovancem oddelka III.:

(vsejemo podedovanje) a to 10 društvtom . . . 6,469,884.76

Zavarovancem oddelka IV.:

Nagrada požarnih škod . . . 10,745,954.92

Zavarovancem oddelka V.:

Nagrada po toči utinjenih

škod 2,671,187.00

točej vkup . . . gld. 22,744,475.98

Pozojili s kreditnih društev je dovolila banka „Slavija“ svojim udom v tekupetindvajsetih letskupno vsebu . . . gld. 3,212,064.58

Požarnih škod in to takénim zavarovancem, ki niso imeli pravice do odškodnine vseled neplačane zavarovalnine ali iz drugih varkov, isplačala je banka „Slavija“ v tem času vsega vključno . . . gld. 166,535.32

Istotako je razdelila od svojega početka do konca 1893 l. 494 občinam, bodisi gospodinske brigalnice, bodisi gospodinske v gotovini za gld. 144,704.35

V letu 1893. doseglj je banka „Slavija“ članega dabička gld. 251,910.81 od katerega pripada: oddelku I. in II. gld. 76,837.08; oddelku III. s dividendo vred gld. 13,016.99; oddelku IV. gld. 131,323.34 in oddelku V. gld. 31,232.90,

Zavarovancem v življenskih oddelkih I. II., iz leta 1869 do 1888, kateri so svojo zavarovalnino v letu 1893. plačali, dovolila se je na občinem aboru dne 12. maja t. l. 10% dividenda.

Banka „Slavija“ ima generalne svoje zastope v šestih glavnih mestih in sicer: v Brnu, na Dunaju, v Ljubljani, v Lvovu, v Pisu in v Zagrebu. Najdelavnjejši v minoletem letu je bil generalni zastop — Ljubljanski, kar se je naglašalo na omenjenem občinem aboru s posebno poхvalo. Leto je nameč v letu 1893 dognal v življenskem zavarovanju gld. 1,300,000 kapitala in je vplačal v požarnem oddelku nad gld. 160,000 letne zavarovalnine.

Iz teh kratkih podatkov je pač razvidno, da banka „Slavija“ po tolikih vseh prvega četrtoletja svoje delavnosti more nadjeti se povsem sijajno prihodnjosti ter da bodo, naprej, tem korakom na nastopljeni poti ob svoji petindvajsetnici, dosegla na jasni vrhunc blaginje.

Najnovejše vesti.

Dunaj 2. (Poslanska zbornica). V razpravi o nujuem predlogu poslanca Luegerja, Gesemana in drugov, s katerim predlogom se pozivlja vlada, da predloži o prihodnjem jesenskem zasedanju načrt za volilno preosovo, injavil je ministerski predsednik knez Windischgrätz, da sta valed posebnega považila vlade sklicani zbor zaupnikov strank in s njim tudi predsedništvo gospodeks zbornice priznala potrebo volilne preosove v smislu ministerskega programa z dne 23. novembra 1893. leta. Ker so je o tej prilikti pokazala na vseh straneh resna volja do spoznajanja, nadojataj se je za stalno, da se povoljno resi vprašanje o volilni preosovi. Vlada pa da nima nikakoršnega vročka, valed katerega naj bi odustala od svojega pravca. Priporoča, da naj odkloni zbornico nujnost. — Trgovinski minister grof Wurmbbrand odgovoril je na interpelacijo poslanca grofa Franca Coroninija glede ugradbe lokalne telefonske Gorica-Ajdovčina. Minister pravi, da se ta načrt ni mogel vspreseti v splošno predlogo za lokalne telefonske, toda obisalo se bodo nanj v jeseni, potem ko bodo določeni prispevni zneski.

Gorica 2. Izvolitev novega župana odložena je na nedoločen čas. (Ne škodi, Stavec.)

Gorica 2. „Wiener Zeitung“ javlja, da je cesar potrdil načrt zakona, katere je bil predložil deželni zbor goriški glede vzdrievanja ne-erariških cest, nadalje za nekatera dopolnilna dela v zgradnje cest in glede določenja ne-erariških cest.

Budimpešta 2. Kralj pride v pondeljek semkaj in ostane dalje časa tu. Grof Khuen-Hedervary pripeljal se je danes sijutraj sim ter pride tako svoje delo v sestavo novega ministarstva. Obiskal je med ostalimi državni tudi dr. Wekerla.

Budimpešta 2. Brákone vstopijo vsi dianovi odstopivšega ministerstva v novo ministerstvo. Grof Khuen-Hedervary se nadaja, da se mu posreči doseči v zbornici magnatov povoljno glasovanje o civilnem zakonu.

Sredec 2. Mitropolit Klement dospel je včeraj v Tirkovo. Vstopjem bil je sijajen. Nameščen je oficijelno na svoje prejšnje mesto. Vlada je odredila, da se mu izročijo ključi stolne cerkve.

Naznamnilo.

Podpisali naznanjam sl. občinatu, da se odprtje moje krme radi nepriskakovane ovire ne more vrati danes 2. t. m. kakor je bilo objavljeno v oglašu „Rodoljubi“, ampak gostilna se odpre v nekoliško dneh.

F. Kravos.

Trgovinski brmojawi. Budimpešta. Plenica sa spoml. 654—655, za jesen 674—675 Koruza na juli—avgust 4—71 do 4—73 Oves za jesen 5—59—5—60. Ra 5—18—5—20.

Pšenica nova od 77 kil. f. 6—60—6—65, od 78 kil. f. 6—70—6—75, od 79 kil. f. 6—80—6—85, od 80 kil. f. 6—85—6—95, od 81 kil. for. 6—95—7—00.

Jemčen 6—50—6—75; proso 8—80—10.

Slabe ponudbe plenice. Povpraševanje kako neznatno. Tržišče tako mlaeno; milini rezervirani cena je zopot padla za 5 nč. — Otrobi tako mlačni, cena padajoča.

Praga. Nerafinirani sladkor. Za junij 15—30.

Nova roba september 14—65.

Kava. Kava Santos good average za junij 96—50, za oktober 90—50.

Hamburg. Santos good average za junij 79—25, september 75—25, december 69—50, mirno.

Novi Jork 2. junija. Zimska, ručna plenica 57%, (poslednji toden bila je po 67%). — Koruza po f. 48%, (poslednji toden po 42%).

Dunajska borba 2. Junij 1894.

včeraj danes

Driavni doig v papirju 98—30 98—35

 v srobru 98—25 98—25

Avstrijska renta v zlatu 120—80 120—80

 v kronah 97—80 97—90

Kreditne akcije 350—75 348—75

London 10 Lst. 125—25 125—10

Napoleoni 9—97 9—97

100 mark 61—32 61—30

100 italij. lir 44—62 44—65

Jelove deške	28 mm 8 1/4"	f. 50—56 za 1200"
" skurete	13×14 . . . 7 1/4"	37—41 "
" 14×15 . . . 7 1/4"	28—30 "	
" remeljni (morali)	70×70mm . . . 25—2	

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Prodajnici so trdijo, kolikor se morejo, da bi našli kupcev, dovoljši jim izdatnih olajhčev v plačevanju in proti vprejemu blaga v dalnjem roku, toda kupci so trdovratni, kajti imeli so določenih izkušenj po izgubah, katere so trdili na prejšnjem nakupovanju. No, klubju vsemu temu posredilo se je nekaterim ogrekim mlinom, da so prodali nekoliko blaga raznih številki po značajnih cenah in proti plačilu tri meseca a data po sprejemu blaga. Taki pogoj že kažejo o slabem položaju blaga, kajti menda nikdar ni bilo še v navedi prodajati trgovcem na drobno proti plačilu v 3 mesecih. Nominalno vsaj pa so držajo cene, kakor smo jih bili objavili v poslednjem poročilu.

Otrobi. „Eonomo“ je prodal nekoliko svojega izdelka kvintal po f. 4:10 z vredo vred. Ostale marke so nespremenjene; o njih velja isto, kar smo bili pisali v poslednjem poročilu.

Drobni otrobi. Nespremenjeni.

Goved. Od 24. do 30. t. m. prodalo se je v Trstu 296 volov in 67 krov klavne živine in sicer 167 volov iz Kranjske, 109 iz Hrvatske, 6 iz Istre in 14 domaćih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. do 48:25; voli iz Hrvatske po f. 46 do 47; iz Istre po f. 47 do 48; in domaći po f. 47:50 do 48:—; domaći krave po f. 46:— do 46:50 in krave iz Italije po f. 46:— do 46:50 kvintal mrtve vase.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 4:10, II. vr. po f. 3:28, slama I. vr. po f. 3.— in II. vr. po f. 2:40 kvintal.

Surovo maslo, jaje in kokoski. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 82 do 84 n.č., v part. od 30 do 50 kg. po 80 do 82 n.č., furlansko surovo maslo v part od 20 do 30 kg. po f. 1:— do 1:02 in v part. od 30 do 50 kg. po 94 n.č. do f. 1.— kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1:04 do 1:06 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2:10 do 2:40 sto komadov.

Kokoski po f. 1:— do 1:35 komad, piščeta po 85 n.č. do f. 1:60 par.

Krompir, navadni, na debelo po 5.— do 5:50, krompir iz Malte po f. 8.— do 10.— kvintal.

R. M.

Valjični mlin v Kranji (Vinko Majdič) zastopnik pri Riccardu Sanzinu v Trstu posiljal nam je sledenji cenik svojih izdelkov: Pšenični zdrob (gres) štev. A f. 13:30. Pšenična moka št. 0 f. 13:30, št. 1 f. 13:—, št. 2 f. 12:20, št. 3 f. 11:10, št. 4 f. 10:30, št. 5 f. 9:00, št. 6 f. 8:50, št. 7 f. 6:50. Moka za kruho št. 8 f. 4:80. Pšenični otrobi drobni f. 4:10, debeli 4:40. Ječmenček f. 9:20. Kaša f. 8:10. Ržena moka I. f. 10:80, II. f. 10:20, III. f. 8.—. Polentini zdrob (gres) f. 9:50. Polentna moka I. f. 9.—, II. f. 8:10. Koruzna moka f. 7:50. Ajdova moka I. f. 17:20, II. f. 15:90, III. 10:20. Pič za kure f. 8:70. Čiste cene brez zaveze za 100 krg. v Trst; brutto za netto z vredo vred; frankovano vrnjeno vrteča plačajo se po vrednosti.

Mlin je prodal tekom tedna nekaj čez 200 kv. moke osobito št. 5 in 6, ker pridne takozvana sezona za črno moko, je povpraševanje po nižjih številkah nekoliko večje in cene bolj trdne.

Med tednom prišlo je poročilo, da so v Pešti cene poskočile radi slabega vremena, sedaj pa je zopet pri starem. Semtrje kak mlin olajša nekoliko cene pri boljših številkah samo, pri nižjih pa ne, in bode bržkone kup šel nekoliko kviku. V ostalem pa se občuti posebno pri otrobih nekako zanesljivost, da je ni pomniti jednak. Sploh se opazja malo veselja do kupovanja in nikdo neče pogoditi se, kar je tudi prav, kajti mnogo se jih je letos pošteno opaklo.

SVOJI K SVOJIM!

Josip Pertot, urar v Trstu, Via Muda Vecchia št. 1. prodaja in popravlja ure po nizki cen. Priporoča se slavnemu občinstvu. 5—52

Gostilna Ivana Trevna v ulici Ma- donina št. 29 se priporoča slovenskemu občinstvu v obilen obisk. Točjo se zmirom izvrstna istreka in okoličanska vina po najnižji ceni. Tečna postrežba z gori- kimi in mrzlimi jedmi. 2—52

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu ima zalogu vsakovrstnega jedilnega blaga, katero prodaja na drobno in debelo kolikor v mestu toliko na doželo proti povzetju. Priporočajo so sl. občinstvu zagotavlja pošteno in vredno postrežbo. 2—52

Bratje Ribarić, izdelovalniki oglja v sv. Petru, priporočajo svoje zaloge v Trstu: via Pondare št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordaiuoli 2, z udom tudi v ulici Torrente po najnižji ceni. Ogloj je 1. kakovosti karbonata, kok, dva na metre itd. Naročbe se spremljejo tudi z dopisnicami.

Gostilna „All'Antico Moro“
ulica Solitario 12, (po domači pri „Trvačkovec“), prodaja črno in bela rina prve vrste iz prečnih in domberiških vinogradov, in sicer: domačo črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno kraško po 40 in rizlink po 48 n.č. liter. Izvrstna kuhinja. — Držec se gesla: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

V ulici Cecilia št. 6

Toci se
izvrstno italijansko in furlansko vino po 28 novčičev liter. Belo vino po 32 in močat po 40 novčičev. — Marčno pivo po 24 novč.

„Obrtniško društvo v Barkovljah“

bode obhajalo jutri, v nedeljo, petnajstletnico svojega obstanka. Pri ugodnem vremenu bode popoludne ob 5. uri koncert v vrtu društvene krme. V slušaju neugodnega vremena se preneset koncert na drugo nedeljo. Toci se prve vrste kraški teran in domačo črno in belo vino.

Novo pekarno

odprije

FELIKS DEBEVC

pred vojašnico. Piazza Caserma. — Priporoča se slavnemu občinstvu za obilen obisk. Ima po trikrat na dan svoje počivo vsake vrste, kruh in sladnice. Dostavlja kruh tudi na dom. — Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na delni.

„Usojam si naznanjati p. n. občinstvu, da sem v Trstu ulica Acquedotto št. 29 napravil zalogu svojih izdelkov ter Riccardu Sanzinu podelil zastopstvo.

Vinko Majdič

posestnik valjičnega milna v Kranji.

V poslovanju izkušenje osebi, ki ima sredstva potrebna za oskrbovanje jedne

Krōme

in za ustanovitev prodajalnice deželnih izdelkov, dajem v najem svojo na cesti Trst-Reka stojedo hišo in gospodarska poslopja ter sem tudi pripravljen, aktivno se tega podjetja udeleževati.

Ponudbo vprejemam pod šifro „S. T.“ iz prijaznosti upravnosti „Edinosti“.

Tvornica glasovirjev Henrik Bremitz

v Trstu, Via Nuova št. 18

pijanino amerik. sistema garantični novi od 170 gld. naprej. Prodajejo se tudi na mesecne obroke isplačljive v treh letih ter dajejo v najem od 3 gld. na mesec naprej.

2 zlati
13 srebrnih
kolenj.

9 častnih in
priznatnih
diplom.

Kwizidina
restitucijska tekočina
c. in k. priv. pralna voda za konje.
Cena steklenici avstr. velj. gld. 1:40.

Rabi se 30 litrov v dvornih hlevih, v večjih vojaških in zasebnih hlevih kot krepljivo pred težkim delom in po težkih delih, proti podlitzam, izvinjenjem, otrpelost kit itd. ter daje konjem posebno moč za brzo tekanje.

GLAVNA ZALOGA:

Fran. Iw. Kwizida
c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik,
Okrožni lekar in Kornebechberg pri Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarinah in drogerijah Avstro-Ogrske.

Paziti je na zgornjo varstveno znakmo in zahtevati jo izrecno: II. Kwizidino restitucijsko tekočino.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2, (zraven Tiskarne Dolene) toči teran I. vrste iz prvih kletij kazelj in Avberja po 48 n.č. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo uporabo. — Grško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jasno cenah. — Priporoča se sl. občinstvu (10).

Ant. Brovedant.

Ivan Goriup

posestnik na Opčinah

pouzdanino izvrstno vino iz svojih posestev v Rojanu, belo in rušev, gospodom gostilničarjem in zasebnikom. Za družine v Trstu se dostavi v stanovanje, v sodih od 50 l. naprej, vozilino in učitnine prostvo, po 32 novč. — Za več način po dogovoru. Na željo se dospolje uxorje s ceno.

SVOJO VELIKO ZALOGO

olja iz oliv

priporoča 3—52

Enrico qm. Carlo Gortan

via Caserma 4, Trst (naspr. pivarni Pilsen)

Zdravnik

13—48

Dr. M. Lukšić - Nižetić

ordinira od 3—4 popol.

via Madonna del Mare 2, II.

(V slučaju potrebe tudi po noči).

Tržaška posojilnica in hranilnica

(registrirana zadruga z omejenim poročtvom)

Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.

Dajo posojila na monjice in intabulacijo proti 6% obrestim, na zastavo srečk v vrednostih papirjev pa proti 5% obrestim. Od hranilnih ulog plačujejo po 4% obresti.

Uradni dnevi so:

Vsaki dan od 9. do 12. ure dop., in vsaki pondeljek, sredo, četrtek in petek od 3. do 6. ure popoludne. Izplačuje se vsaki pondeljek od 11. do 12. ure popoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoludne. Glavni delež velja po 20 kron. Zadružni delževi se lahko plačajo v mesecnih obrokih po 1 gld. ter znaša vsaki delež 10 gld. 1—26

Zaloga piva

pivovarna bratov

Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

pri 156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8,

zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolico starozzano steinfeldsko eksportno (Export), očuški (Märzen) in ulečano (Lager) pivo, tako v sodnih kakov po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

DROGERIJA

na dobele in drobno

G. B. ANGELI

TRST

Corso, Piazza delle Logne 1.

Odlikovana tovarna čopicev.

Velika zaloga oljnatih čopov, lastni izdelek. Lak za kožo z Angleškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetih) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkote in pode.

Mineralne vode

iz najbolj znanih vrtev

kakor tudi romanjsko šveplo za švepljanje trt. 104—38

Gostilna „Al Gallo d'oro“

Piazza della Posta (Dogana) toči istrsko vino po 28 n.č., belo in po 32 n.č. kramski teran, lastnega pridelka, po 40 n.č. liter. — V sodobnih od 25 litrov naprej, franko na dom, po cenah, kakor so dogovorijo. Izbrana kuhinja. Vprejemajo se na obred v večjemu po nizkih cenah. — Nadajajo se obilnega obiska boljši najudaniji.

V. Kovačič. — Opazka. Vprejemajo naročila na vino za notranje delce franko železnica Trst po 15 gld. hekt.

— V. Kovačič. — Opazka. Vprejemajo naročila na vino za notranje delce franko železnica Trst po 15 gld. hekt.

— V. Kovačič. — Opazka. Vprejemajo naročila na vino za notranje delce franko železnica Trst po 15 gld. hekt.

— V. Kovačič. — Opazka. Vprejemajo naročila na vino za notranje delce franko železnica Trst po 15 gld. hekt.

— V. Kovačič. — Opazka. Vprejemajo naročila na vino za notranje delce franko železnica Trst po 15 gld. hekt.

— V. Kovačič. — Opazka. Vprejemajo naročila na vino za notranje delce franko železnica Trst po 15 gld. hekt.